

A ... Ítéltábla a ... által képviselt **I.rendű felperes neve (...)** I.r. és **I.rendű felperes nevéne (...)** által képviselt **alperes neve (...)** alperes ellen kölcsön megfizetése iránt a ... Törvényszék előtt folyamatba tett perében a 2014. november 13. napján kelt 33.P.21.972/2012/31 számú ítélet ellen az alperes részéről 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A ... Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II.r. felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 254.000 (kettőszázötvennégyezer) Ft másodfokú költséget.

A le nem rótt 1.200.000 (egymilliókettőszázezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete tényállásában megállapította, hogy az I.r. felperes és az alperes üzleti és baráti kapcsolatban álltak egymással. A felperesek 2003-ban ingatlanértékesítésből jelentősebb készpénzhez jutottak. A felek megállapodtak abban, hogy a felperesek az alperes részére kölcsönt nyújtanak annak érdekében, hogy az alperes azt a részben tulajdonában álló ... Bt-be fektesse be. Az alperes által megbízott ügyvéd az okiratot elkészítette, mely szerint a felperesek 18.000.000 Ft kölcsönt nyújtottak az alperes részére, amelyet az adós 2003.július 15-től minden hónap 15-vel esedékesen 12 hónapon keresztül, legkésőbb 2004.július 15. napjáig vállalt visszafizetni, havi legkevesebb 1.000.500 Ft-os részletekben. A 3. pont szerint az adós kamatot nem fizet, azonban késedelembé esés esetén vállalta a tartozás után évi 20 % késedelmi kamatot megfizetni. Az okirat szerint a szerződés 2003. május 9-én kelt, azt az okiratszerkesztő ügyvéd, valamint a felperesek és az alperes is aláírta.

A felperesek a ... Bt-be tulajdonostársként be kívántak lépni, azonban ezt a Bt. másik tulajdonosa, ... ellenezte. A kölcsönnyújtásra vonatkozó tárgyalások részben szóban, részben telefonon folytak a felek között, a kölcsönösszeg átadására Nyíregyházán került sor, ahová a már ellenjegyzett szerződést vitte magával az alperes. A szerződés aláírásánál, illetve a pénz átadásánál jelen volt a felpereseken kívül ..., I.rendű felperes neve Szabolcs, valamint házastársa és az alperes. Az alperes 2003. augusztus 13-án 850.000 Ft-ot, szeptember 19-én 1.150.000 Ft-ot, október 9-én 500.000 Ft-ot, és november 15-én 500.000 Ft-ot, mindösszesen 3.000.000 Ft-ot fizetett meg a felperesek részére.

Ezt követően a felperesek több alkalommal felszólították az alperest a pénzösszeg visszafizetésére, majd behajtó céget is megbíztak. Az alperes 2010.december 3-i és 2011.március 1-i dátummal is ellátott okiratban úgy nyilatkozott a felperesek megbízásából eljáró behajtó cég, a részére, hogy elismeri, hogy a 15.000.000 Ft összegű kölcsönt valóban I.rendű felperes nevetől vette fel, azonban tisztázni kívánja, hogy a fenti összeget a ... Kft. számára vette fel. A ... Kft. felszámolás alá került, a céggel kapcsolatos jogsértések miatt pert indított. Kijelentette, hogy a kölcsön visszafizetésével kapcsolatban felelősség nem terheli és kérte, hogy az ügyben a Kft. tagjait keressék meg.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a Ptk.523.§-a alapján kötelezze az alperest 15.000.000 Ft tőke és annak 2004.július 16-tól a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére, amelyben kérte elszámolni a behajtó cégek részére megfizetett 225.000 Ft-os költséget.

Az alperes illetékességi kifogást terjesztett elő, érdemben pedig a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés színlelt, valójában a felperesek a ... Bt-nek kívántak kölcsönt nyújtani. Előadta továbbá, hogy ténylegesen 15.000.000 Ft kölcsönt nyújtottak a felperesek, a 3.000.000 Ft-ot a felek a kölcsön kamatának szánták. Előadta továbbá, hogy az okirat aláírására nem az abban szereplő időpontban és nem az okiratszerkesztő ügyvéd előtt került sor.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. és II.r. felpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 15.000.000 Ft tőkét és annak 2004.július 16-tól a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.000.000 Ft ügyvédi munkadíjat és 225.000 Ft perindítást megelőző költséget. Felhívta az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 900.000 Ft illetéket.

Döntése indokolásában a **Ptk.523. § (1)** bekezdése és a Pp.164.§ (1) bekezdésének felhívását követően rámutatott arra, hogy a kölcsönszerződés alakiséga tekintetében jogszabályi előírás nincs, az létrejöhet szóban, írásban, sőt ráutaló magatartással is. Az okiratszerkesztő ügyvéd az alperes megbízása alapján és akaratának megfelelően készítette el a szerződést, azt a felek aláírták, ezért attól függetlenül, hogy a kölcsönszerződés nem a keltezés helyén és az okiratszerkesztő ügyvéd jelenlétében került aláírásra, azt bizonyítja, hogy a felek a nyilatkozatot megtették.

A Ptk.207.§(6) bekezdésének felhívását követően kiemelte, hogy a színlelt szerződést csak valamennyi ügyletkötő fél tudatos akaratának megfelelő magatartása hozhatja létre, az alperes pedig e körben az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni. A meghallgatott tanúk konkrét nyilatkozatot a felek személyére vonatkozóan a perben nem tudtak tenni, ezért a szerződést annak kifejezett tartalma szerint kell megítélni. Az alperes által is aláírt írásbeli szerződés és az egyéb peradatok együttes értékelésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi követelés megalapozott, mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Másodlagosan indítványozta az ítélet részbeni megváltoztatásával a marasztalási összeg 3.000.000 Ft-tal való csökkentését és a felpereseknek az alperesi perköltség arányos viselésére való kötelezését.

Fellebbezése indoklásául előadta, hogy a felperesek az ingatlan értékesítésből befolyt jövedelmüket a ... Bt-be kívánták befektetni, ezért be kívántak lépni a betéti társaságba, ezt azonban a betéti társaság egyik tagja, ... visszautasította, a részesedési arányok számára kedvezőtlen változása miatt. A felperesek célja ezt követően az volt, hogy a rendelkezésükre álló összeget

jövedelmező módon befektessék a ... Bt-be. 2003. május 8-án Nyíregyházán a felperesek, az alperes és ... részvételével a felek akaratának kölcsönös és egybenhangzó kifejezésén alapuló szóbeli megállapodással érvényesen létrejött a kölcsönszerződés, amelynek alapján a felperesek a ... Bt-nek 15.000.000 Ft kölcsönt nyújtottak.

Kiemelte, hogy az alperes saját maga számára nem kért kölcsönt a felperesektől, ezt 2003. májusában vagyoni és jövedelmi helyzete nem indokolta. A szóban létrejött kölcsönszerződés teljesítésére, a kölcsönösszeg átadására és az írásbeli kölcsönszerződés aláírására 2003. május 11-én került sor. Azon tény, hogy 15.000.000 Ft került ténylegesen átadásra, ... és ... tanúvallomása is alátámasztotta. ... egyértelműen akként nyilatkozott, hogy tudomással bírt arról, hogy összesen 15.000.000 Ft átadásáról lesz szó és az alperes ténylegesen is 15 banki köteget kapott kézhez, azaz összesen 15.000.000 Ft-ot. Ezzel egybehangzóan az alperes személyes meghallgatása során előadta, hogy az írásbeli kölcsönszerződésbe a 20 % mértékű ügyleti kamatot azért nem írták be, mert azt uzsorakamatnak tartották.

Rámutatott arra, hogy ... tanúvallomása a kölcsönösszagszerűsége körében is értékelendő. A tanú ugyanis előadta, hogy 20-25 %-os nyereségről volt szó, tehát az írásbafoglalt szerződés nem lehetett kamatmentes. Ebből következik, hogy a tőkeösszegként feltüntetett 18.000.000 Ft ténylegesen 3.000.000 Ft kamatot is tartalmazott.

A felperesek személyes előadásuk során megerősítették, hogy hozam realizálása volt a céljuk, befektetésként 20 %-os kamatot vártak, így nyilvánvalóan nem kamatmentesen adtak kölcsönt.

Fenntartotta, hogy a szóban már létrejött kölcsönszerződés alanyai a felperesek, valamint a ... Bt. volt, amely állítását ... és ... tanúvallomásával kívánt igazolni. Hivatkozott arra, hogy a tanúk vallomásainak lényege, hogy számukra közvetlenül az I.r. felperes állította, hogy megtakarítását jóval jövedelmezőbb befektetésbe sikerült tennie, annak 20 %-os megtérülésére számít. ... nyilatkozata pedig azt erősíti, hogy az I.r. felperes a ... Kft-től várta a befektetésének megtérülését, a kölcsön visszafizetését. ... tanú azt adta elő, hogy a ... Kft jelentős vagyonnal rendelkezett, tehát az I.r. felperes alappal remélhette a követelése megtérülését. Álláspontja szerint az írásbeli kölcsönszerződés joghatás kiváltására nem alkalmas, létre nem jött szerződés. E körben hivatkozott arra, hogy nem a keltezésben megjelölt helyen és időpontban, nem az ellenjegyző ügyvéd jelenlétében, nem a valódi szerződő felek írták alá, továbbá nem azt a kölcsönösszeget tartalmazza, ami ténylegesen átadásra került és nem helytállóan tartalmazza a kölcsön ügyleti kamatát sem. A kölcsönszerződésnek az alperes nem alanya, így az alperes a kölcsönt visszafizetni nem tartozik.

Másodlagosan hivatkozott a szerződés színlelt voltára és érvénytelenségére. Előadta, hogy az írásbafoglalt kölcsönszerződés valójában a szerződni kívánó a harmadik személy, a ... Bt. és a felperesek közötti szóbeli kölcsönszerződés leplezi. A felek a szerződés tartalmát kölcsönös színlelés miatt fogadták el, az írásbeli szerződésben mind az adós személyét, mind az ügyleti kamatot színlelték. Utalt a BH 2007/58 számú eseti döntésére, mely szerint nem kizárt a szerződés alanyának színlelése.

A fellebbezési tárgyalást megelőzően az alperes kórházi kezelése miatt a tárgyalás elhalasztását kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást széleskörűen lefolytatta, a bizonyítékokat helyesen értékelte. Kiemelte, hogy 2003-as a kölcsönügylet, amennyiben az alperes teljesített volna, akkor a jogviszony 2004. nyarára megszűnt

volna. A per 2012. tavaszán kezdődött, az elsőfokú bíróság az alperest részletesen meghallgatta és tájékoztatta a bizonyítási teherről. Az alperes tárgyalás elhalasztása iránti kérelme elutasítását kérte előadva, hogy a másodfokú bíróságnak nem feladata a felek személyes meghallgatása.

A fellebbezés nem alapos.

Mindenekelőtt az ítélet tábla kiemeli, hogy az alperes mind a fellebbezés benyújtásakor, mind a fellebbezési tárgyaláson jogi képviselővel rendelkezett, erre figyelemmel az alperes kórházi kezelése a tárgyalás elhalasztását nem indokolta. Az ítélet tábla az alperes másodfokú eljárásban történő meghallgatását szükségtelennek ítélte.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és helytálló az arra alapított jogi döntése is. A Pp.199.§-a értelmében a bíróság a tárgyalás és a bizonyítás összes adatának mérlegelése alapján ítéli meg, hogy az okirati bizonyítás eredménye mennyiben vehető figyelembe az egyszerű magánokirat esetében.

A perbeli esetben a kölcsönszerződés nem vitatottan egyszerű magánokiratnak minősül, hiszen azt a felek egyező előadása alapján nem az okiratszerkesztő és a szerződést ellenjegyző ügyvéd előtt írták alá. Az azonban, hogy az okirt a keletkezés helyét nem helytállóan tartalmazza, az okiratai minőségét, illetőleg azt, hogy az alperes ezen nyilatkozatot megtette, nem kérdőjelezi meg. A szabad bizonyítási rendszerből következően az okirati bizonyíték a Pp.166.§-a alapján is csak egy a bizonyítékok közül, azonban a Pp.206.§ (1) bekezdése szerint a bizonyítékok mérlegelése során súlyozottabb helyet foglalhat el.

A perbeli esetben nem vitatottan az okiratszerkesztő ügyvéd az alperes megbízása alapján készítette el a kölcsönszerződés tervezetét és azt az alperes aláírta. Az alperes személyes meghallgatása során (6.sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal) maga is akként nyilatkozott, hogy „ami aztán a pénz sorsát illeti, abból valóban tagi kölcsön lett, mégpedig az egész 18.000.000 Ft, mert egyébként a kamatot nem lehetett volna lekönyvelni és valóban autót vásárolt belőle a cég”. Az alperes személyes előadásából is az állapítható meg tehát, hogy a kölcsönt az alperes vette fel a felperesektől, majd azt 18.000.000 Ft-os tagi kölcsönként vitte be a cégbe. Szintén ezt erősíti az alperes 2010. december 3-án tett nyilatkozata, amely 15.000.000 Ft erejéig a Ptk.241.§-a szerint minősülő tartozáselismerés.

Az ítélet tábla a fellebbezési álláspontot annyiban osztja, hogy az ítélet indokolása az alperesi tanúk vallomásának részletes értékelését nem tartalmazza. A Pp.221.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a bizonyítékokkal kapcsolatban ki kell fejteni azokat a körülményeket is, amelyekre tekintettel a bizonyítékokat a tényállás megállapításánál a bíróság figyelmen kívül hagyta. Jelen esetben az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésre állnak, ezért a másodfokú bíróság a hiányos indokolást az alábbiakban pótolja: ... tanú a felperes 2003. március 24-i nyilatkozatát tanúvallomásában előadta, hogy a felperes akkor említette, hogy 15.000.000 Ft-tal be fog szállni egy cégbe és 20-25 % nyereségre tart igényt. Peradat, hogy a perbeli kölcsönszerződés 2003.május 9-én kelt és közben a felek számára nyilvánvalóvá vált, hogy a felpereseknek a társaságba való belépése nem lehetséges, mert nem az eredeti konstrukció valósult meg. ... tanú is azt adta elő, hogy az I.r. felperes előadásából értesült, hogy 15.000.000 Ft-ot fektetett be a cégbe. Előadta azonban a tanú azt is, hogy nem tudja, hogy ez tényleg megtörtént-e vagy csak terv volt. ... tanú akként nyilatkozott, hogy az alperessel a megbízási jogviszony 2007-2008-tól kezdődően lehetett, tehát a perbeli jogügylet keletkezésének időpontjában a feleket nem ismerte, közvetlen tudomással a jogügyletről nem bírt, arról csak évekkel később az alperestől értesült. Egyebekben a tanú akként nyilatkozott, hogy az alperes elmondásából annyit tud a kölcsönről, hogy az alperes vette fel a kölcsönt az I.r.

felperestől a cége részére. Ezen előadásból szintén az következik, hogy a kölcsön jogviszony a peres felek között jött létre. Azon tény, hogy az alperes az átvett pénzüsszeget mire használta fel, hogy azt tagi kölcsönként a cégbe vitte be, a felperesi követelés szempontjából jelentőséggel nem bír. Az alperesi tanúk a pénzt átadásnál nem voltak jelen, így a fentiekre is figyelemmel az átadott pénz összege tekintetében nyilatkozatuk bizonyító erővel nem bír. Önmagában az alperes élettársának, ...nek a tanúvallomása pedig nem volt alkalmas arra, hogy az alperes által készítettett,majd aláírt okiratban foglalt nyilatkozat tartalmát megdöntse.

Az alperes azon előadását, hogy a kölcsönszerződés a szerződés aláírását megelőzően más felek között szóban jött létre, nem bizonyította.

Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság akkor, amikor az egyszerű magánokirati formában készült okiratnak kiemelt jelentőséget tulajdonított és a többi peradat együttes értékelésével arra a következtetésre jutott, hogy a kölcsön jogviszony a peres felek között jött létre érvényesen és az alperes 18.000.000 Ft kölcsönt vett fel a felperesektől. Fentiek alapján alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a szerződés nem jött létre, illetőleg, hogy az színlelt volt.

Mindezek az alapján az ítéletábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - az így kiegészített indokolásban foglaltakra is figyelemmel - a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta és kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperesek részére 200.000 Ft + Áfa másodfokú költség viselésére. Az alperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt 1.200.000 Ft fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-a és 14-§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. október 6.

Vargáné dr. Erdődi Ágnes sk.
törvényszéki tanácselnök
a tanács elnöke

dr. Szabó Györgyi sk.
törvényszéki bírelőadó

dr. Gajdos István sk
törvényszéki bírő